

P. SZABÓ DÉNES

Szabó István és Bacsó Péter rendszerváltásra adott filmes reflexiói

A film mint művészeti ág technikai paramétereit tekintve gyorsan reagál az aktuális társadalmi változásokra, éppen ezért képes azokkal szinkronban megfogalmazni kritikáját. Az előadásomban két olyan kilencvenes évek eleji filmalkotást elemzek, melyek a rendszerváltásra mint történelmi tényre közvetlenül reflektáltak: Szabó István 1992-es *Édes Emma, drága Böbe* valamint Bacsó Péter 1994-es *Megint tanú* című alkotásait. A két mű társadalomtörténeti aspektusból azért jelentős alkotás, mivel érzékletesen mutatják be a fordulat éve utáni társadalmi folyamatok megkésetttségét, a szociológiai realitás átalakulásának fokozatos voltát. A rendszerváltás mint történelmi fordulópont ugyanis közvetlenül változtatott az ország politikai és gazdasági berendezkedésén, de a kilencvenes évek elején indult változásokra a társadalom lényegesen lassabban reagált, ami látványosan megmutatkozott a hirtelen megugró szegénységi és munkanélküliségi mutatószámokon. Az előadásomban a két film elemzése során elsősorban azok narratívájára, dialógusaira helyezem a hangsúlyt, és kiemelem azokat a főszereplőket érintő krízishelyzeteket, melyekkel Szabó István és Bacsó Péter reflektált az társadalmat érintő aktuális kérdésekre. A filmek ugyanis olyan megoldásra váró problémákat vetnek fel, melyek hosszú távú figyelmen kívül hagyása a társadalom egészét érintő strukturális nehézségeket okozhatnak.